

KŘESŤANSKÉ LISTY A HUSŮV LID

časopis Národní Jednoty československých Protestantů v Americe a v Kanadě

Ročník LXIII (XXII)

Chicago, Illinois

Červen (June) 1961

Číslo (No.) 6

Reentry of Second Class matter at the Post Office at Taylor, Texas. Acceptance for mailing at a special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 11, 1918.

Miroslav Matouš:

Tvá řeč.

*Mluv jednou řečí k zástupu i k šiku
i k příteli i k soku, k žalárníku;
tou, kterou k nebesům se obracíš.*

*Nechť tvoje slovo nedá na stříh šatu
a nepodléhá dýce ani zlatu;
jen pravdu myslí, pronášej a piš!*

*A hodnotíš-li, jedno slovo živé
at' váží věty upřímné i křivé;
to, kterým nebe dodává ti síl.*

*A nemůžeš-li plnou pravdu říci
a pravým světlem vzplanouti dát svíci —
tu zhasni ji a mlč. Paks promluvil.*

Józa Novotný:

“Přišel sám k sobě . . .”

Nesmrtelné vypravování o marnotratném synu jest podobně drahokamu, který můžete prohlížet s kterékoli strany, a který vždy vám zazáří novým nevidaným světlem. Dnes chceme s pomocí Boží otočit svůj drahokam a všimnouti si pouze návratu marnotratného syna.

V návratu marnotratného syna vidím čtyři důležité stupně. Marnotratný syn se rozhoduje “Vstana, půjdu k otcí svému”. Nezůstává však u svého rozhodnutí, nýbrž činí druhý důležitý krok — “i vstav šel k otcí svému.” Avšak jeho návrat nevyniká jen šťastným začátkem, marnotratný syn dojde až domů. A konečně marnotratný syn zůstává doma, neodejde zase. Marnotratný syn se rozhoduje, že ukončí svou smutnou pout' hříšným světlem a navrátí se k otcí. Tak si vzdychne průměrný pismák. A není pochyby, že to by-

lo šťastné rozhodnutí. My však rádi zapomínáme na velké potíže tohoto rozhodnutí. Ano, myslíme-li pouze na rozdíl mezi stavem marnotratného syna na poli u vepřů a čistým šťastím v rodičovském domě, pak rozhodně se nám zdá, že jeho rozhodnutí nebylo těžké. Avšak nesmíme zapomenout, že mezi situací u vepřů a domovem byla dlouhá cesta. Jistě musil si v duchu uvědomit, že pokolení posměváčků nevymřelo a tak že jistě na cestě tito posměváčkové přivítají příležitost upozornit, jak mladý pán opouštěl domov v lesku a nyní se vrací jako trhan. Jistě si musil uvědomit, že sice duchovně povyrosl, avšak vnějše nikoli. Nemohl nevzpomenout na drahé roucho, které měl při odchodu — a nyní má cáry. Tohle vše uvidí okolí. A tu stud mu vstoupil do cesty a vyrostl do oblak. Jasně viděl v duchu, že to okolí, které ho obdivovalo, když opouštěl domov, nyní se mu vysměje. Postavte se muži do cesty čimkolí, hude-li mužem, překoná vše. Vysmějte se mu a i ti nejlepší se vzdají. Jediné vysvětlení vám pomůže, proč se přec jen dobře rozhodl. Nepatřil na to, co jest před očima, ale k srdci svého milujícího otce, který čekal na návrat synův. A proto rozhodnutí dobře dopadlo.

Avšak rozhodnutí není vše, i když jest to mnoho, neboť slovní rozhodnutí bez prvního kroku k uskutečnění nemá valné ceny. V případě marnotratného syna byl ten první krok zvláště těžký, neboť obavy, které při rozhodování byly pouze v mysli, se počaly uskutečňovat. Posměvači palestýnští nezaháleli a upozorňovali na veliký rozdíl mezi odchodem a příchodem marnotratného syna nejen jeho okolí, nýbrž i navracujícího kajicníka. Posměvači jsou vždy povrchní. Posměvači palestýnští viděli pouze na povrch, to znamená.

KŘESTANSKÉ LISTY a HUSŮV LID

Christian Journal and the People of Hus
Křesťanské Listy 1898 Husův Lid 1940

Vychází měsíčně. Vydává Národní Jednota
Československých Protestantů v USA
a Kanadě

Published monthly by the National Union of
Czechoslovak Protestants of America

Redaktor (Editor) J. P. Tatter

2650 Leyden Street, Denver 7, Colorado

Články, zprávy pro časopis a knihy k recenzi
posílejte na redaktora.

Za své příspěvky odpovídají autoři sami.

Předplatné — Subscription \$2.00 per year.
Předplatné, milodary na časopis, jakož i pří-
spěvky Jednotě . . . k podpoře strádajících
uprchlíků, dětí a nemocných, zasílejte laska-
vě na adresu pokladníka Jednoty:

Mr. John Opie, 4800 South Hoyne Ave.,
Chicago 9, Illinois

Return Address Adresa Administrace
4800 South Hoyne Ave., Chicago 9, Illinois

v odcházejícím bohatém synku viděli pouze krásný šat, v navracujícím se hříšniku pouze trhana. Pro tyto okolnosti nebyl prvý krok marnotratného syna lehký, vzácné rozhodnutí.

Než marnotratný syn neučiní jen šťastný začátek, nýbrž on dojde až domů. A to nebylo lehké, neboť na cestě posměvačů neubývalo, nýbrž jen přibývalo. Vždyť čím byl blíže domovu, tím více přibývalo těch lidí, kteří ho znali před odchodem a nyní měli skvělou příležitost srovnávat odchod s návratem. Jediné vysvětlení pomůže, proč došel až domů. Činil se neslyšec. Neohlížel se ani na pravo, ani na levo a šel odhodlaně domů. Marnotratný syn šťastně své dílo dokončil.

Nejvíce však musí pozorného písmáka překvapit, že marnotratný syn zůstal doma a neodešel zase z domova. Povrchní čtenář bible řekne: "A proč by měl zase odcházet?" Což nebyl doma? Což půjde zase k vepřům? Ano, přivítání doma bylo vpravdě božské, jen takové jaké měl Pán Ježíš na mysli. Marnotratný syn nemůže svoji dlouhou zpověď dokončit, neboť vzorný otec ji přerušil dlouhým polibkem. Ba, vzorný otec nepokazí návrat tím, co by si jiný otec sotva dal ujít — výčitkami. A výborně dovede uvítací práce roz-

dělit mezi služebnictvo, aby všichni měli podílu na uvítání. Avšak návrat marnotratného syna jest provázen nejen zpěvem veselících se, nýbrž hněvem toho, který neměl nejmenší příčiny k hněvu — staršího bratra. Dovedete si představit, jak vzácnou náradu pokazil? Když jest vše v nejllepším, objeví se služebník a zvěstuje předsedajícímu otci, že jeho starší syn nechce vejíti. Bylo po náladě. Nebylo by jen přirozeno, aby si navracený syn řekl: "Tohle, že je ten domov, na který jsem se tak těšil?" A že by se nesebral a neodešel zase. Proč to neučinil? Protože šel k otci svému a nikoliv k někomu jinému. A tak zůstal doma.

Zamyslíme-li se nad obdobou tohoto vypravování u nás v rodné zemi, nemůžeme nepostřehnout mnoho podobností. I náš československý marnotratný syn opustil otcův dům a po nešťastné bitvě na Bílé Hoře odešel na cesty křivé. Díky Bohu, že po převratu na konci první světové války mnoho se jich vrátilo do domu otcovského. Z těch máme velkou radost.

Navracený marnotratný syn nám nečiní starosti. Starost máme o staršího bratra, který se nevyznačuje často právě silou charakteru. Známe v Československu "starší bratry", kteří se dovedli za život otočit několikrát takřka na čtyřáku. Známe v rodné vlasti člověka, který dosud žije. Za Rakouska zpíval nadšeně "Zachovej nám". Choval se nikoliv jako Čech, nýbrž jako Rakušan. Dostal se do ruského zajetí za války a protože se cítil Rakušanem, nevstoupil do našich legií. Když se však navrátil domů a zjistil, že patrně převrat jest trvalý, otočil a byl jeden z oněch "pátečníků" na hradě. Neuvěřili byste, že tento člověk za krátkou dobu volal: "Heil Hitler". A dnes? Dnes má důležité místo v komunistickém parostroj. Co tomu říci? Ejhle starší bratr, který chce s "přáteli vesele pobýt". O tyhle lidi máme obavy. Máme raději lidi, kteří třeba chybili, avšak uznají to a jsou ochotni svým životem dokázat, že to myslí upřímně, s Bohem i s lidmi. Pán požehnej pokání činícím mladším bratrům a probud' spící bezcharakterní starší bratry.

Čtěte a odebírejte Křesťanské Listy a Husův Lid. Předplaťte je jako dar svým přátelům.

F. M. Dobias:

Ecumenical Motifs In The Theology Of The "Unity Of Bohemian Brethren".

The theology of nearly all the Protestant Churches which regard the Bible as the source and rule of faith and life includes belief in the spiritual unity of the whole of Christendom, in spite of the many divisions within it. In credal form this conviction was expressed as follows: "I believe in the one holy apostolic Church of our Lord Jesus Christ." But the necessity of expressing that spiritual unity in outward form was not recognised as an obvious duty, as it has come to be during the past decades. There were two reasons for the birth of ecumenism: first, the urgent task confronting the Church in the world and the need for a united front against the attacks of the world led to a number of unions or efforts for union; secondly, there are continuous efforts for unity arising from the impact of the nature of the Church.

The ultimate goal of ecumenical work, however, is not the union of the Protestant Churches. Its goal is rather to recognize the duty of Christians in loving service to the world, through a common confession of sin and guilt, in face of the problems and confusions of our time, recognizing that the world has come of age and trying to help it through genuine obedience to Our Lord and joyful discipleship. This attitude cannot be derived from fixed ethical principles. It cannot be arranged in advance. It can only be apprehended from the living voice of Scripture under the guidance of the Holy Spirit. The spiritual unity is at the same time a condition and a consequence.

Although we cannot insist too much on the danger of levelling down the dogmatic convictions and emphases in the confessions and confessional statements of the different churches, nevertheless the unit of the churches must be seen as an offshoot from the one root, from faith working through love.

The laborious search to discover God's will as applied to the Church's task in the modern world made the churches rediscover the Lordship of Christ. And this was not by

chance. For while one aspect of that Lordship — its divine, spiritual and supernatural greatness — is eschatological, the other aspect is and must be revealed in service and in Christian love, not only for individuals but also for social classes, nations and races. To deny or ignore either aspect would injure the whole. Archbishop Söderblom expressed this very aptly: "It is a fatal distortion to transform the Kingdom of God into philanthropy and belief in progress. But it is fatal disobedience and lazy cowardice to deny the responsibility of Christians for their neighbours and for society."

Thus at the beginning of the modern ecumenical movement, especially towards the end of the period between the two world wars, Christians began to realise that the division of Christ's Church into different churches and religious groups meant dividing, even rending asunder, the Body of Christ. One of the immediate aims of the ecumenical movement was therefore to unite denominations which were closely related to one another. That is how our church, the Evangelical Church of the Bohemian Brethren, was formed by the union between the Reformed and Lutheran Churches in Bohemia and Moravia, and in a similar way union-churches were formed in India, Japan, China and elsewhere. And this movement still continues.

In the ecumenical work another aspect has come to the fore. If there is to be a real fellowship of different confessions resulting in practical cooperation and perhaps in union, then the churches — while preserving their confessional colour and their special ecclesiological characteristics — must be prepared to share their special characteristics (which can only be regarded as gifts of God) in frank, sincere and friendly discussions. It is not a question of two indefinite greys merging to form another grey; the fusion must be a mutual enrichment in which each church or denomination retains its own special characteristics.—

The cause of ecumenism is not promoted either by rationalistic indifference or by liberalistic tolerance with regard to confessions.—What are needed are clear, frank discussions in which Christians listen to one another, critical investigations into the historical reasons which led to division, and getting to know one another better through personal encounters. Such meetings may help to eliminate all sorts of misunderstandings, old prejudices and their resultant tensions, which are often due to non-theological factors rather than to theological differences, just as they were in the past. Such conversations may lead to mutual understanding, reconciliation and finally to genuine unity.

What can we, as heirs of the old Unity of the Bohemian Brethren, contribute to the conversation between Christian Churches all over the world?

1. *The Longing for Fellowship*

The reasons given today for the efforts for the unity of Protestant churches remind us of Johannes Amos Comenius, the last Bishop of the *Unitas Fratrum*. In one of his writings, "The Message of the Unity of Brethren," he develops the ecumenical motifs inherent in the heritage of the Brethren of the 15th and 16th centuries, and expresses ideas similar to those heard at the latest ecumenical conferences. Comenius starts from the concept of the universal Church and lays stress upon the unity of Christ's Church, despite its dispersal in different churches in different countries. His ecumenical legacy is really the legacy of the Unity of Brethren, who wanted to be in miniature what the Church as a whole should be: the communion of saints, for mutual edification expressed in the work of loving service in the unity of faith, and for the sincere manifestation of love through the power of the Spirit.

The *Unitas Fratrum* has not abandoned any of the inner freedom bestowed upon it by God. And it also had remedies against deterioration and degeneration, namely its discipline and order. Comenius regards the division of the Protestant Churches as if he were looking at people who have deliberately conspired to do the very opposite from what

the Lord of the Church has commanded them, which is "that all may be one." It is the duty of Christians to further the unity of the Church, because it is God's will (John 17). "Because we have given up our unity, we have lost that sign whereby the world should perceive that we are God's people, and that Christ was sent by God as the Redeemer of the world."

Comenius is not concerned about a mechanical unity, but about a unity of heart and soul, so that if one member moves the whole body is set in motion. Unity of heart and soul needs order, so that all the problems may be solved and all the tasks achieved; it also needs the discipline which was appointed by the Lord of the Church as a bond of love in order to maintain the unity and order of the Church. A Church purified, ordered and bound by obedience must also be filled with the Spirit of Christ.

Jesus Christ, the sole Lord of the Church, and at the same time its pearl of great price, is the only Creator and Giver of true unity. At the end of his treatise Comenius therefore appeals to Him: "Come Lord Jesus, and renew us in accordance with thy good will! Restore to thy Church the bond of unity. Grant it the glory of order; grant it reverence for thy sceptre. Renew its ardour of the Spirit and open that blessed Kingdom where unity reigns without division, order without chaos, love without ceasing, and where God is all in all!"

This ecumenicity shown by Comenius was not a late blossom on the withering stem of the Unity of Brethren. It formed the background of their whole theological thought about the Church and the churches, or rather about "Unities". At the time of the Reformation the *Unitas Fratrum* was the only confession which in its ecumenical spirit coined a special expression for the separate churches, namely the term *Unitates* (unities), reserving the expression "Church" for the Church of faith, for the one, holy, apostolic Church of Jesus Christ. And that "Church is the appointed number of those people (whose names are known only by God) whom God has elected for eternal life through Jesus Christ, and whom he has called and sanctified

(through the Holy Spirit and through His Word in faith) into the unity of the Spirit."

The foundation and the head of that Church is Jesus Christ alone. The Church must remain loyal to Him, obey no orders other than His. Any disloyalty on the part of the Church detracts from His honour. Ecumenism, as the longing of the scattered Churches to regain their lost unity, is not a challenge imposed upon the Church from outside; it is a command from its own Lord and Saviour. For He is the Head of the Church who unites in His body all the scattered members "of all nations, races, languages, estates, orders and times."

What makes the Church into the Church is primarily not that it is a human fellowship, but that it is the Body of Christ who by His Spirit makes it live. Because of that the Church is primarily an object of faith. Only in the second place it is an object of vision. In the sphere of faith the crucial sign is its fellowship with and its obedient attachment to its sovereign Lord. In the sphere of vision the crucial sign is obedient and yet joyous submission to His Word, which lives ever anew through the Spirit, graciously appealing to us, but also examining and judging us.

The basic question and the most acute problem facing the Bohemian Brethren has always been the question of the Church. Their attempt to solve this question has placed them in the ranks of the Reformation Churches, both from the formal and material point of view. The Brethren derive their faith in and concept of the Church from Scripture and from the example of the apostolic Church.

2. *The Scriptural Basis*

Scripture is their basis, their norm their authority. In all matters they wish to believe only what is in accordance with Scripture and to follow the example of the early Church which was built in Jesus Christ upon the foundation of the apostles and prophets. To observe attentively the Word of God, both in faith and in works, is the only legitimate attempt to recognise the will of God. And as the Bible clearly speaks of the unity of the Church, it is a simple act of human obedience to submit to this commandment of God.

Ecumenism is therefore not an open pro-

blem left to human considerations. It is not a question of utility, expedience or necessity. Ecumenism is a question of recognising the will of God and obeying Him. It is not a matter for theoretical active obedience. These were the principles on which the Brethren based their ecumenical attitude. Carrying it out in practice was only an act of obedience to faith.

The Brethren held close to the faith of the Bible, modelling themselves upon the example of the apostolic Church. They did not revert to the type of Church described in the Old Testament, nor did they study the Catholic Councils in order to organise their *Unitas*. They turned to the apostolic basis, which is fully described in the New Testament. "In such important matters it is always best to appeal to the highest authority, namely to the first and holiest fathers of the Church, the apostles."

The Brethren like to quote the saying of the Venerable Bede: "The best mastery of life is to follow the works of the primitive Church." The Brethren have taken this return to the early Church very seriously. They feel called to be new witnesses of the first true Church. The renewal of the orders of the early Church was not primarily a matter of ecclesiastical law or of liturgy: it was an ethical task. The Church is in its right place in the world only where it is doing God's work, destroying evil, where men and women are struggling against evil through good works done in the spirit of Christ.

This reversion to the Christianity of the apostles, however, is not simply a return, an external imitation of the apostles' way of life, a slavish adherence to examples of the remote past. The Brethren have endeavoured to express the Christian faith as it has grown out of the religion of the prophets and apostles, by perceiving God's will in the Bible. The basis of the theology of the Brethren is the Bible as the source of revelation, and the pure Church of Our Lord Jesus Christ in accordance with the apostolic orders.

3. *The Concept of the Church*

God, who is full of mercy, sent His Son to this world. He condescended to take our

poor human state upon Him. In his mercy and omnipotence. He visits his creation and establishes His household among mankind. In every age, in every place, He seeks His elect. And they become His bride, which is the Church. The Bridegroom is Christ, by whom the Church is nourished and sustained. The Church lives and grows for Him; it is for His sake that it must be pure and spotless. — Through His spirit the Church is governed, through His blood it is purified. In Him it receives forgiveness and purity.

As the Bride of Christ the Church must live in humility and quietness, receiving instruction from His Word of wisdom and power. It must take the narrow way leading to the narrow gate; it must have the courage to beat His dishonour and His wounds in its own body. As Lord of the Church Christ has left it his example.

Christ is the way and the gate. The gate-keeper is the Holy Spirit. In this ecclesiological objectivism faith itself is interpreted. The Church is founded on faith in Christ. Simon Peter was named after Christ, the Rock. And it is on this Rock (not on his faith) that the Church is built, i. e. on what God's Spirit creates in men. Thus the beginning of the Church and its end are in the merciful hands of God, for "those whom Jesus Christ will call into His Kingdom at the Last Judgment, they are His Church."

This Concept of the Church as a fellowship of believers chosen by God from different times and places is inherited from the Hussite theology and goes back to Saint Augustine. This Church is one and the same at all times, for every member of it dwells in the unity of the Body of Christ, whether he be called sooner or later.

Everyone who looks for salvation must therefore share in the fullness of Christ, and form part of the one holy Church. *Extra ecclesiam nulla salus*. Anyone who falls away from this unity because he deliberately refuses to obey Christ cannot be saved; for salvation is solely in Christ and therefore in the Church.

The Church of Christ with its branches has spread all over the world. Everyone who has learnt the name of God, everyone who has

submitted to His Word in his heart and who loves it with his mind, belongs to the one Church, wherever he may be: in Rome, Israel, India or Greece. All these people are members of the one Church, to whatever estate they belong, whether they be noblemen, gentlemen, scholars, dignitaries, or just ordinary people. There are no geographical, social or national boundaries in the Church of Christ. It recognises no "curtains." The Holy Spirit calls the people to the Church and prepares them for it. He gathers one grain of wheat after another, not only in Bohemia and Moravia, but in every country in the world. This is the objective work of God.

On the subjective side one can enter the one Church only through obedience of faith. The election must be tested in practical life, and the test is obedience. A holy Church exists only where obedience and faith combine to observe the Word of God.

We have heard the word obedience so often. It would be a mistake if we were to think obedience meant the legalistic fulfilment of impersonal prescribed ordinances.— Fraternal obedience is the level of election on which every member of the Church lives and upon which everything depends. Election is not without ethical relevance. — We have to bear witness of our election in our lives and thought, not merely through intellectual knowledge. For the Brethren obedience may take two forms, that of faith and that of love. Obedience to God's Word, so frequently stressed by the Brethren, is only another expression for love of the revelation of God's will. Loving God means believing in Him with all our hopes upon Him and doing what is pleasing to Him. That love expresses itself in constantly asking what is His will.

(i) According to the Brethren, one of the essential marks of a true Church has always been *obedience*, which is identical with the concept of love of God and one's neighbour. Obedience to Christ means living in mutual love, and wishing and doing everything good for one's neighbour. This mark of the true Church is mentioned in nearly all the early writings of the Unity of Brethren. Those who are called to God's Kingdom form the one holy Church, and have received the gift of

mutual love: the Church which is subject to the Word of Christ and which thus proves its loyalty and love, the Church which prays to be preserved in faith, love and hope, and that its members may love one another and live in peace.

(ii) This is one of the main bases of true ecumenism: love as an expression of the bond of unity. It is not enough merely to talk to one another and to listen to one another. We must live together in that fellowship of love where there are no condemnations, no suspicions, no rivalry, but a life of peace, joy and love. The theology of the early Brethren was concerned with interpreting faith and piety in terms of actual life. The members were so sincere about this mark of the Church that they shared everything they possessed. This *vinculum caritatis* is the only factor which can create a true ecumenical Church. A rope in which the three strands of faith, love and hope are interwoven cannot break. And it is this rope which binds together the unity of the Church.

The mark of a true Church, therefore, is not its size, power, or reputation. Theological learning and great knowledge are not enough for the understanding of the faith. We must not be led astray on false paths of this kind! That is what happened at the time of Constantine, and the Church became pagan. "The crowd added its voice to the voice of faith with pagan art, cruel force, ostentation and ambition, with secular rights and secular orders." But the members of the Church are only pilgrims and sojourners in the world, in simple garb without fame or learning. "The simple peasants and cobblers are nearer to the truth than the priests themselves."

(iii) The third mark of the true Church is *suffering*. The Church of Christ suffers in this world, as Christ suffered. True Christians will suffer until the end of time. The saying of John Chrysostom is often quoted by the Bohemian Brethren: the true Church, the Bride of Christ, whose branches are spread all over the world, must suffer here on earth.

However this mark of the Church does not lead to unhealthy self-abasement, nor to escapism. The Church lives within the setting of this world, and by the will of God; through

its obedient love it is an instrument of God's care for all men, in the last analysis without anxiety for the events of history. Even if the Church has to suffer during its pilgrimage on earth, just because it is true Church, it always knows that its enemies cannot do anything to it that is not God's will. And whatever He does is done to the praise and benefit of His Church. "For when the Church is in trials, it grows. When it suffers persecution, it blossoms. When it is depressed, it gives service. When it is despised, it gives service. When it is killed, it celebrates understand. When it is overwhelmed, it stands firm."

4. *The Essential, Ministerial and Incidental Things*

The theology of the Bohemian Brethren divides the whole sphere of Christian faith and life into things which are essential, those which are ministerial, and those which are merely incidental.

The essential things are those given by God to men for their salvation, as witnessed through the lives and preaching of the apostles. These things must be observed by all Christians and never changed. The observance of these essentials is an expression of election. They include unity of faith and love, good works, and a virtuous life.

Everything depends on these things. In the Church we should not be concerned about external forms of piety, but the essential things must be observed if we are to attain salvation.

It was because the official Church was so lacking in this respect, that the Brethren separated from it. — Where the essentials are lacking, where there is no longer any faith or love, then one is no longer in the one true Church. One is not standing on the rock of salvation. A church may have other advantages; but if it lacks these essentials, if it does not possess the truth of the inner life, then it is "a horde of damnation."

The *ministerial elements* include preaching the Word of God and administering the sacraments. These things were given to men so as to help them in faith and in love. Salvation does not depend upon them, but every Christian must use them for his salvation. If

anyone is prevented from participating in them, he need not fear for his salvation. — There should be no difficulties among Christians about ministerial things if they are united about essentials.

The *incidental things* are external orders, arrangements and customs introduced by the Church. These things can be introduced or cancelled as required without affecting the truth of the Christian message. Uniformity is therefore not necessary. Diversity in these matters need not be an obstacle to unity. On the contrary. These incidental things are quite different in different countries, but they may lead to mutual enrichment. But the observance of these incidental things is also helpful in promoting faith and love, so that Christian people can live together in harmony, peace and unity.

When the Brethren broke away from the Church of their time, they did not do so on account of the incidental or ministerial things, but because certain things in the Church were contradictory to faith in Christ, to his love, and to Christian action.

This theological distinction of mediaeval origin adopted by the Brethren is ecumenical in its significance. Not only does it show us the theological bases for unity; it also throws practical light on the diversity, which is determined by place, time, historical background and social structure. Unity in essential things is enough. Where this unity does not exist, then it is impossible to create a united Christian Church simply through a formal union.

Theologically the Brethren were right in regarding unity not as a distant goal, but as an objective reality. The unity of the Church already exists; it is because Christ is. In him the unity of the Church has become a fact. The history of the different churches merely illustrates how and when the historic churches separated off from the One Church, and how inadequate the efforts were which were made to recover it. Holding fast to the unity of the One Holy Church is *e necessitudine salutis*. The task of believing Christians is to live in this unity "as in a household of God," "as in a household of the Church" every day until the end of the world. The commandment of the apostle, to keep the unity of the

Spirit in the bond of peace (Eph. 4,3), is an ecumenical imperative to unite in recognition of the redeeming truth and peaceful harmony of life, so that the Church of Christ may really be fit to be his Bride.

5. *Necessitas Salutis*

After what we have just said, it sounds like a strange paradox that the Brethren separated off from the Church and formed a community of their own — the *Unitas Fratrum*. They did not take this decision lightly. In a certain sense they still have to explain their decision and to defend and justify it.

What led the Brethren to take this step?

For everyone the foundation of redemption is Jesus Christ alone. The Church or individuals who are not in Christ and do not belong to His Body do not belong to the Church either. And woe to those who place their faith in a false message, which makes no commitment upon their lives. Woe to those who place their hopes of redemption in such an assurance. That applied in the first place, of course, to the Roman Church. The Brethren separated off from it because neither its teaching nor its life corresponded to the truth of the Christian message: that Christ alone is the means of salvation. The *magistri et doctores ecclesiae* themselves bore witness that "the Roman Church is not a holy Church, but the horde of Satan and the Devil's rabble, a den of cut-throats."

The Brethren did not wish to have anything in common with people who lived sinfully, did not hold to the true faith, and had no Christian virtues. From the time of Constantine when "the poison was poured into the Holy Church," the members of the Roman Church could not even distinguish truth from heresy.

In principle these are the same arguments which led the Brethren to separate off from the Utraquist Church (the established Hussite Church of Bohemia). The Utraquist theologians—especially Archbishop Rokycana, who was never consecrated — praised the Church of the New Testament and criticized the contemporary Church, but they did nothing to reform it. The Utraquist Church was too secularized; many of the clergy were men of weak morals, so that they became

a stumbling-block. And the Brethren were compelled by the state authorities to remain subject to this Church which had gone astray. They had to suffer imprisonment, martyrdom and execution. By confessing the one Holy Church of God's elect, the Brethren refused to go on living in Babylon.

They turned away also from the radical Hussites, the Taborites, "because of their false beliefs." The Taborites wanted to impose the true faith through a physical struggle. "They had zeal, but not according to knowledge." Again, for reasons of dogma and ethics the Brethren could not make their spiritual home either with the Enthusiasts, with the Picards¹ or with the Waldensians.

When the Brethren realised the condition of the Christian Church, they were filled with fear; their conscience was alarmed and shocked, because they had lost their certainty of salvation (*certitudo salutis*), and continuing to live in a Church which had gone astray constituted a constant and growing danger for their conscience. The Brethren did not want to go on being yoked with the world: they did not want to perish with the world. They therefore separated off from Babylon; "they were compelled by the need for salvation." The *perterrefacta conscientia* and the longing for salvation — those are the real reasons why the Brethren became independent.

The reason why they decided to form an independent church were, therefore, not non-territorial reasons. There were not national or territorial reasons. The reasons were not sectarian pride nor the personal prestige of certain persons. Their seemingly unecumenical decision was prompted solely by the need for redemption, the longing for the fellowship of the saints. We know that later on Dr. Martin Luther did not want to found a new church either. The sole thought which preoccupied him was how a holy Church of Christ can return to the loyalty and purity of the original Church founded by the Apostles. Jesus Christ alone has the power to liberate us from the power of historic fetters and conventions. Depart from Babylon! Break away

from imprisonment in Babylon! Christ is the bond of true unity. The nearer they come to him, the closer will the separate member-churches find the way to each other. Christ alone can bestow and guarantee true unity. Unity is in him, the centre, not at the periphery.

The Brethren have never ceased to affirm that the founding of their own fellowship established nothing new. In their Apologies and Confessions they endeavour to prove that their beliefs do not differ in essentials from the teaching of the Church. They insist that they have not founded a new faith nor introduced a new way of salvation. On the contrary. Their only desire is to return to the orders of the apostolic Church, to faith in God's elect which is bestowed by the Founder of the Church. And in thus returning to the early Church they want to gather with other Christians in the unity of the Spirit.

The longing for ecumenical unity and for the community of all believers throughout the world is a legitimate longing for unity in the Spirit. It is not opportunism, it is not the fashion, it is not the spirit of the age. This longing for true unity is inherent in the nature of the Christian faith. This principle of ecumenism is the practical piety of the Czech Reformation. The longing for the One Church, at a time quite soon after the decision had been taken to separate, expresses the inner submission to the Christian message in which the Brethren have found the source of revelation. The longing to be one of the flock under one Shepherd could not be silenced, even when the leadership of the Church had passed into the hands of individuals from whom the Brethren felt compelled to disassociate themselves.

The principle of ecumenicity held by the Brethren springs from a sound theological insight, that no church can live in independent isolation here in the world. Autarchy on the part of churches is a sin. True Christian piety looks around to find brethren. And wherever it finds true Christian brethren, it rejoices. God bestows grace for repentance also on the people of other nations and tongues. He calls them also into the unity of His Church, so that they may live in love and

¹ Name given to radical sects denying the real presence of Christ in the Sacrament.

love one another: German and Czechs, Hungarians and Prussians and others. A Christian cannot be indifferent to other Christians. He cannot live in their vicinity as if they did not exist. Such self-satisfaction and indifference is a sin on the part of the Church. The Brethren therefore desire fellowship with Christians all over the world.

We can therefore understand why Brethren undertook long and difficult journeys in order to find fellow-Christians in other parts of the world who maintained faith and love in accordance with the apostolic order, and who manifested their faith through virtuous living. They went as far as India, had discussions with Greeks, and were informed about the religious conditions among the Magyars, the Serbs, the Russians, Armenians and Roumanians. Good Christians were to be found everywhere. Although the attempt to find a church which had not become contaminated by the world, and which had preserved the continuity of the apostolic Church in its original purity, proved to be a dangerous illusion, these journeys were a living sign of true ecumenicity at a time before modern means of communication between the different nations and continents had even been thought of.

Another of the bases of true ecumenicity is biblical realism, which is not influenced by romantic optimistic illusions about the goodness of man. "On the threshing-floor of the world the Church is both the wheat and the chaff together." But this statement must not be made with a feeling of indifference as to the purity of the Church. That would be a misunderstanding of the sober view of the Bible. The Church's joyous submission to the Word of God carries definite signs for which the Christians must be on the look-out, in order to find where the Church could be purer and could follow more closely the pattern of the Church of the New Testament. Signs such as the following words indicate it: "Wherever the crucified Christ is preached with his full merit, wherever God's Word is sought solely in the Bible and preached in its purity and fulness, wherever the sacraments appointed by Christ are administered in accordance with His order, His understanding

of them and His commandment, and in His purpose, and wherever Christians loyally participate in the service of Christ and thus integrate themselves into the unity of faith and love, and are raised up in the bond of peace as they wait for Christ."

Still more in enumerating the negative signs of the Church, special emphasis is laid on the faith which does not exhaust itself in intellectual study, but which reveals itself in love and purity of life. In the true Church the members must not lead pagan lives, otherwise the Church will lose its purity.

The Unity of Brethren has made in incumbent upon all its members to aspire to the pure Church, and when they find it to unite with it and to live in holy fellowship with it. This commandment—to be members of every part of the true Church of Christ on earth — is unique in the history of the Church. It was not a question merely of spiritual unity, which so often lives only in the imagination; it referred to real unity which must reveal itself in love to all the members of the Church, and in the desire to be helpful to everyone and not to struggle intentionally against the truth.

The ecumenical spirit was apparent also in the way the Brethren set about founding their church. There was no complacency, no spirit of superiority, no pride in their own virtues. The Brethren did not take this step hastily, but after many years of hesitation and inner struggle. They took counsel with people who feared God and who were well versed in the Bible, and they also prayed constantly. They arrived at the conviction that never was a new church founded with so much care, and with so much caution, as in their case. And if there were such a Church, the Brethren would want to live in unity with it.

However, this decision taken by the Brethren to separate off from a church which had become disloyal to its Lord, thus apparently destroying the unity of the One Church, contains an important lesson. Life cannot be put into uniform. Ecumenical efforts must not be turned into a means of covering up the wounds of division so as to give a semblance of unity, while concealing the truth. Ecumenism at all costs would be just as sinful as

deliberate division of the Body of Christ. The old Brethren realised this when they wrote: "We believe that God wills it so for this time, in order to show the many people in these provinces in what danger they stand, and that their hopes of salvation are vain if their faith is not pure and if they do not perform Christian works." A schism of this kind may be of greater importance ecumenically than continuing in fellowship with people who are no longer part of the Body of Christ. In a dead church there is no division either, everything is quiet and peaceful; but it is the peace of the graveyard.

6. *The Ecumenical Climate*

In an age when it was customary to condemn and reject views that differed from one's own (*dammamus et rejicimus*), the Brethren showed what a true ecumenical climate is like.

1. The Brethren were not so presumptuous as to claim that they were superior, nor did they assure anyone of salvation merely because he was one of their members. In opposition to sectarian heresy and also to the presumptuous teaching of the self-righteous Roman Catholic Church, the Brethren stressed the fact that salvation does not depend on membership of any particular church group. They had no confessional exclusiveness. The Brethren did not despise those who disagreed with them about matters which were merely ministerial or incidental. On the contrary, they aimed at unity with the elect, wherever and in whatever church they were to be found. And just as the Brethren did not despise anyone, so they did not condemn anyone either, nor blame them, nor exclude from salvation the members of other churches or "Unities" (the ecumenical expression coined by the *Unitas Fratrum* for all individual churches — "denominations" as we should say) within the one Church of Christ. The Brethren regarded themselves merely as one "Unity" among other "Unities" — the Roman Unity, the Lutheran Unity, the Reformed, the English. And they confessed that, like every other "Unity", they themselves were not the one holy universal Church, but only a part of it.

The Brethren had two reasons for this: 1.) God chooses those who are to be redeemed and who are to inherit eternal life from *all* the churches. 2.) The Brethren were too sober not to realise that there were some wrong-thinking and sinful people among their own members. This is the origin of that famous irenic spirit in church and nation whose fairest flower was Comenius.

2. Secondly, the ecumenical climate is created by carefully listening to what others have to say. This principle of being always ready to learn from others is just as valid today as it was then. Being always on the alert to receive signs of God's truth, not restricting oneself to the fragment of truth that one perceives oneself, not settling down and making oneself at home in one's own little group — all that is very healthy from the ecumenical point of view. It is characteristic of sects that they talk about faith, but act against it, that they trust too much in their own exegetical perspicacity, and that they want to interpret Scripture in their own way. That is why one must live in contact with other Christians and be modest. From the very outset the Brethren stated that they were ready to receive instructions, and to correct any of their own misinterpretations of Scripture. And if they have done anything contrary to faith in Christ, or acted in an un-Christian way, out of ignorance or misunderstanding then they are ready to change.

3. The third essential for an ecumenical climate is religious freedom and tolerance. It is solely through its inherent truth and inner power that the Christian faith gains ground. For that it needs freedom. Any kind of pressure or force is adverse to the Christian faith. From the very outset the Brethren realised that spiritual truth which requires to be imposed by force is not truth at all. Under the pressure of force people only appear to adapt themselves and to comply with what is demanded of them; but inwardly they remained unchanged. A king cannot reward his subjects for their faith, nor can he compel them to accept the faith in their hearts. More than one of the writings of the Brethren can be described as an apology in defense of the

human conscience in matters of religion. — This gives rise to the insistence of the Brethren on freedom of belief and tolerance; this insistence does not spring from proud indifference or from vagueness about dogma, but from very heart of the Christian faith.

*

I have tried to draw attention to some ecumenical principles which can be deduced from the concept of the Church held by the Bohemian Brethren. I realise that many more weighty examples of its ecumenicity could be drawn from the history of the *Unitas Fratrum*. I have merely endeavoured to show that the ecumenicity of the Brethren (as a direct consequence of their convictions, spring-

ing from the heart of their theology and their faith) is still instructive for us today and can still help us to achieve fraternal fellowship. For a church which is marked by "the spirit of brotherhood, equality in the eyes of God, active love and ethical discipline, a church in which the sins of the clergy, the rulers and the subjects are all combated, in which the aim is to do everything in accordance with Christ's will, a church which endeavours to be the conscience for public workers, the leaven of the law, of social justice and of political freedom, of human brotherhood and lasting peace" — a church of this kind has the right to receive a hearing.

(Permission to reprint this article from the July 1960 issue of the *Ecumenical Review* was received).

Józa Novotný:

KDO JSÍ?

Izaiáš 55, 1. Eť, všickni žizniví, pod'te k vodám—kupujte bez peněz a bez záplaty víno a mléko.

Velmi často se říká v denním rozhovoru: "Pověz s kým máš přátelství a já ti povím kdo jsi." A není pochyby, že tato věta může být nejednou dobrým zkušebním kámenem, aby se zjistilo, jak vysoko stojí určitý charakter. A také se dá velmi snadno tato věta všelijak poznamenit a má stejně svoji platnost. Tak na příklad: "Pověz mi, co čteš, jak trávíš svůj volný čas, jaké jsou tvé denní zvyky a já ti povím, kdo jsi." A tak rozhodně zůstává v platnosti tato věta, když si ji dnes takto upravíme: "Pověz mi, čím jest ti náboženství a já ti povím, kdo jsi."

Spisovatel našeho textu připodobňuje náboženství k mléku, vínu, vodě. Volá a nabízí duchovní potravu všem, ať už jest jim náboženství mlékem, vínem nebo vodou. A podle jeho podobenství vskutku jsou v duchovním světě stupně. Někomu jest náboženství pouze mlékem, jinému vínem, jinému pak vodou. Někomu jest náboženství jen mlékem, jen pro určitý věk, dětství. Výše stojí ten, kterému jest náboženství vínem, jenom pro posilu v určitých těžkých dobách životních. Nejvýše však jest ten, komu jest náboženství vodou

pro každodenní potřebu.

Pronlůvme si společně o těchto stupních duchovního života. Čím všim jest lidem náboženství! Začneme-li tím nejnižším stupněm, o kterém prorok mluví, nezačli jsme rozhodně stupněm naprosto nejnižším. Jsou lidé, kterým jest náboženství ještě méně, než jen mlékem pro děti.

Nejnižze mi připadají lidé, kterým jest náboženství jen sváteční okrasou, modou, dobytým tonem, odpovědí na nesmyslný požadavek pouliční morálky "aby lidé neřekli." Jsou lidé, kterým jest kostel vítaným místem, kam zajdou jako na výstavu se svým novým šatem. Jsou jiní, kteří při každém zvednutí náboženské vlny s ostatními jen z módy, avšak bez vnitřního nutkání účastní se hnutí. Do stejné kategorie patří ti, kteří přejí náboženskému rozmachu z voltairovského sobeckého důvodu, kterému věřil i náš Jungman, "aby nás náš krejčí neokradl". Sami nevěří, mají víru za cosi méněcenného a jejich sobeckým choutkám nevyhovující břímě, avšak dobře se jim hodí pro podřízené, aby z bázně před trestem jednali poctivě.

A tak začneme nyní s prvním stupněm náboženského života — s mlékem. Prorok připodobňuje náboženství k mléku. Není po-

chyby, že dětství potřebuje náboženství a že musí být připraveno dětskému věku přiměřené. Musí to být mléko, aby je děti strávily. Jest nutno přivítat a podporovat všechny snahy náboženství dětem přiblížit. Dítě, kterému v mládí náboženství nebylo podáno v podobě mléka, bylo o mnoho ošizené, nebylo postaveno na základy, na kterých by mohlo spolehlivě stavět svůj život. Víťame v naše řady i bratry a sestry, kteří v západu svých let k nám přicházejí, avšak jistě i oni sami pocítují bolestnou mezeru v mládí svého duchovního vývoje. S bolestí sledujeme dnes vývoj naší mládeže za Železnou oponou, kdž dnešní komunisticko-atheistický režim stále více a více přebírá starost o dorost a náboženství více a více nejen omezuje, nýbrž úplně vyřazuje ze svého programu výchovného. Za těchto okolností nemůžeme dosti rodičům zdůraznit na druhé straně Železné opony, než aby úplně převzali zodpovědnost za náboženskou výchovu svých dětí, když škola vlastně po stránce náboženské jest negativní mocí. Domácí pobožnosti by neměly nikde v našich rodinách chybět. Vaše děti jsou vašim největším pokladem a budete se Bohu jednou za ně zodpovídat. Mléko pro těla, avšak i mléko pro duchovní život musíte opatřit pro vaše děti. Osudná chyba jest, kdž člověk staví svůj duchovní dům bez dobrých základů v mládí, avšak stejně osudná chyba jest, kdž někdo měl dobré základy v mládí a pak je opustí. A zase jest velkou chyhou děti k náboženství vésti, avšak sami nejdu—podobají se, jak Komenský praví, ukazovatelům cesty, kteří správně cestu naznačují, sami však nejdu.

O něco výše jsou ti, kterým jest náboženství vínem — posilou pro určité chvíle životní. Do této skupiny především náičejí všichni moderní faraonové, kteří v době radosti, kdy se jim dobře vede, náboženství odhazují jako nepotřebnou věc, avšak v době těžkosti utíkají se k náboženství o pomoc, slibují polepšení, kdž však útlak utrpení povolí, zapomínají na své sliby. Není to rozhodně ideální vztah k náboženství, avšak jest lépe alespoň někdy se k náboženství utéci, než nikdy. A jistě stojí výše ten, kdo se posilní v době bojů životních náboženstvím jako vojín douškem vína před bitvou, než

ten, kdo o pomoc náboženství nikdy nežádá. A právě tato skupina dokazuje význam náboženství. Nejvýše však stojí ti, kteří sice v mládí přijali náboženství jako mléko a tak položili dobré základy k své duchovní stavbě, kteří později v době umdlévání přijali doušek posily pro dobu pokušení, avšak oni mají v náboženství více. Náboženství jest jim vodou. Jako potřebují denně k svému tělesnému životu čistou, pramenitou vodu, tak potřebují k svému duchovnímu životu živé vody zdravého náboženství, aby jejich víra nezahynula. Tito lidé náboženstvím živi jsou, dýchají i hýbou se. Nemohou jinak. Bez náboženství by se duchovně zadusili.

Jesliže jest důležité pro nás zde na této straně Železné opony, abychom denně přijímali posilu, kterou zdravé náboženství nabízí, tím více naší draží na druhé straně potřebují pomoc náboženství pro druhou generaci, v době pokušení a zvláště v každodenním těžkém životě. A tak všichni pojďme k vodám, kupujme bez peněz a bez záplaty, víno a mléko. Amen.

Zastavil se při kostele.

(Píše bratr Aps.)

Stalo se pak, že mistr školy pro americké Indiány na polední straně krajiny, totiž Jihu, jechal autem po cestě, kteráž vedla přes menší vesnice do města. Jak tak jechal, spatřil některé černé muže z pokolení Mourěninů an' natírají barvou dřevěný kostelík.

I zastavil svůj železný vůz před kostelem, vyšel z něj a přistoupil k mužům barvicím zevnitřní stěnu kostela a pozdravil je.

“Děláte dobrou práci, muži bratři,” řekl jim. “Zasloužíte dobrou mzdu za to?”

“O, né,” řekl mu jeden z dělníků. “My to děláme z lásky k Bohu.”

“Chvála vám. Mne se to líbí, kdž lidé opravují a okrášlují dům Boží. Dovoďte abych vám aspoň darem trochu pomohl,” a podal přednímu muži pět dolarů na barvu.

“Díky, díky, bílý bratře!” řekl přijímatel usměvem. “Jak pak se jmenujete, prosím?”

Kdž mu dárce řekl své jméno, odjel pryč. Na druhý den vyprávěl svým indiánským žákům co se mu na cestě přihodilo. Jeden pak otevřel ústa a řekl: “To jsou Negři. Onen Černoch vstřčí Váš milodar do své kapsy!”

"O ne, řekl mistr Daniel. Ja důvěřuji lidem bez rozdílu pletí."

Několik dní později obdržel učitel Daniel hezkou "Thank You" kartu, kterou přečetl svým žákům ve škole:

"Srdečné díky Vám, že byl jste tak laskav k nám a darem přispěl na náš chrám!"

A to poděkování bylo podepsáno pastorem a klerkem církve: Ephesus Baptist Church.

A onen bratr chová se dále podle hesla:

"Do your giving while you're living,
Then you're knowing where it's going."

Modlitba. Posilni, o Pane, všechny ty, kteří zůstávají v domě otcovském přes všechny překážky, které kladou bezcharakterní starší bratři. Amen.

LITERATURA

IT HAPPENED IN MOSCOW

Toto jest název knihy právě vydané nakladatelstvím Vantage Press, Inc., v New Yorku. (Stran: 300; cena: \$3.95) Autorem knihy jest br. far. Jan M. Yarkovský, bývalý farář v Chicagu, Silver Lake, Minn., a Binghamton, N. Y. Čtenářské obci Křesťanských Listů a Husova Lidu jest br. Yarkovský velmi dobře znám.

Rodák z Československa, br. Jan M. Yarkovský strávil přes čtyři roky v Rusku během první světové války. Z toho téměř tři roky v Moskvě, kde byl zaměstnán jako technický úředník. Tam také prožil bolševickou revoluci v r. 1917. Současná kniha jest osobní svědectví o tom, co se sběhlo v Moskvě a v Rusku v té době.

Vyprávění bratra Yarkovského, které jest doprovázeno častými rozhovory s účastnými ruskými občany i místními politickými činiteli, nese pečet' svědectví bezprostředního účastníka a to dodává celé knize na svěžesti.

Kniha br. Yarkovského jest publikována ve vhodné době, kdy americký čtenář ve zvýšené míře studuje kořeny ruského komunismu a komunistické revoluce a snaží se porozumět jejímu významu i studiem historických událostí, které k ní vedly.

Kniha jest psána svěže a věříme, že nalezne mnoho čtenářů. Odběratelům tohoto listu ji vřele doporučujeme.

"Co se stalo v Moskvě v r. 1917 se může odehrát i ve Spojených Státech," praví autor. Tato kniha slouží jako varování všem, kteří lehkomyšlně a pohodlně odkládají řešení ko-

munistického nebezpečí pro svobodný svět.

Volná tribuna

F. C. Štěrba:

Připravujeme velký sokolský slovník (VSS)

(Námět sokolským činovníkům k Jubilejnímu sletu Svobodného Sokolstva ve Vídni v roce 1962).

Příštího roku bude se konat velký Jubilejní slet Svobodného Sokolstva ze všech světadílů ve Vídni, aby vlastní a všemu ostatnímu světu připomněl slavný okamžik — století sokolské práce, snah a bojů i vítězství, položených vždy na oltář národa. U nás doma tak dnes učinit nemohou, protože Sokol ze svého rodného hnízda byl vypuzen. Avšak slovo SOKOL stalo se mezitím pojmem mezinárodním, ba světovým, a zaujalo čestné místo ve slovnících gymnastů všech kulturních národů světa. Jest proto nanejvýše zapotřebí, aby v rámci sletových podniků vídeňských se pamatovalo i na započetí přípravných prací na Velkém Sokolském slovníku, který ještě nemáme a dodnes postrádáme. Slovník byl by zároveň archivním zachycením sokolského cvičebního názvosloví, soupisem bohaté sokolské literatury, a i biografii všech velkých Sokolů a Sokolek, slavnou dvojicí Tyršem a Fügnerem počínaje. Pramenů, i mimo naši vlast, jest bezpočet, zejména v USA, Rakousku, Francii, Jugoslavii a jinde. Bylo by proto velkou škodou, kdyby tento živý poklad, roztroušený dnes po světě celém nebyl knižně zpracován a zhodnocen. Již podle Tyršova slavného výroku "Naše věc není pro strany, ale pro národ veškerý!" Musíme se proto přičinit, aby tento slovník byl sebrán, utříděn a vydán ve formě velkého naučného slovníku.

Je celá řada sokolských slov a slovíček, která přímo volají po odborném zpracování, zařazení a zhodnocení, jako jsou slova, jen námatkou vybraná: slet, sletový, sletišť, sletenka, domovenka, sokolovna, sokolna, sokolník, káňata, šibřinky, kryšpánky, svěčenka, nazdar, sokolka, sokolice, sokolík, sokolí, sokolovat, vis, met, sed, toč, omíhání, mítání, ručkování, meteš, sešin, činka, prostná, tílko (pův. nátělník), rozmit (později rozpažení), přemyk, výmyk, předvih, podpor,

hnízdo, veletoč, kolenotoč, překot, kotoul, dřepmo, skrčmo, plavmo, odchylmo, ležmo a tisíce jiných krásných slov, které vytvořila jen a jen velká myšlenka sokolská.

Navrhují proto všem sokolským pracovníkům, hlavně však bratřím vzdělavatelům, knihovníkům a archivářům, aby co nejrychleji byla založena při ostatních přípravných odborech též Slovníková komise či odbor, který by si vzal za úkol sebrat, utřídit a zpracovat veškerý dosažitelný slovní materiál sokolský, a to domácí i zahraniční, a to od dob ustavení Pražského sokola, až do dnešního sokolského exilu, aby byla zdůrazněna celá staletá doba sokolské práce, a tím i zdůrazněna životnost, elán a průbojnost Tyršovy myšlenky, která se stejně svěží dnes jako před sto lety!

Zdar Jubilejnímu sokolskému sletu ve Vídni v r. 1962, a zdar přípravným pracím na Velkém Sokolském slovníku (VSS), aby účastníci vídeňských slavností mohli vidět vytištěnou již alespoň jeho prvou část!

Z našeho Siona a odjinud

Národní Jednota Československých Protestantů v Torontě uspořádala velice úspěšný večer chrámové hudby a zpěvu v Queen Street United Church, 7. května v 7 hod. večer. Hlavní činitel večera byl Československý baptistický pěvecký sbor, který svými soly, dvojzpěvy a trojzpěvy a hlavně mohutnými sborovými chorály držel v duchovním nadšení celé shromáždění. Velikou ozdobou bylo několik řečníků, kteří krátce a věcně promluvili o významu pořádaného večera. Sestra místo-předsedkyně Ruth Petříčková přivítala všechny přítomné, představila dirigenta, br. B. Račinského a vzpomněla 120. výročí narození hudebního skadatele, Antonína Dvořáka, načež bratr V. Špringl zazpíval Dvořákovu skladbu. Dr. McKay, "superintendent of Home Missions of United Church" promluvil o významu duchovní písně, zpívané kdekoliv a jakýmkoliv jazykem. Kazatel Josef Novák vysvětlil co protestantská Jednota znamená, co koná a jaké má snahy. Ku konci, představitel místního kazatele Německého evangelického sboru Rev. Gruppe prohlásil jak je velice nadšen výkonem celého hudebního

večera a projevil přání o spolupráci.

Cílem Národní Jednoty Čs. Protestantů v Torontě je spolupracovat s různými denominacemi jiných národností.

Emilie Kubešová, jednatelka.

Br. far. Frank Junek nám zaslal zprávu o úmrtí paní Jos. Šešulkové, vdovy po faráři Jos. Šešulkovi, který po mnoho let sloužil české presbyterní církvi v Saratoga, Iowa. Paní Šešulková zemřela v presbyterním domě odpočinku pro misijní pracovníky, faráře a vdovy po farářích v Newburg, Indiana. Paní Šešulková byla téměř 82 let stará. Na našem českém středozápadním Sioně zanechává mnoho vděčných přátel. Pohřeb se konal 8. v Saratoga, Iowa. Rev. Clifford Thaden vykonal pobožnost.

Dne 17. dubna zemřel náhle v Praze dr. Vladimír Kučera ve věku 70ti let. Zemřelý byl československým vyslancem ve Švédsku od roku 1937 až do konce okupace Prahy Němci. Ve Štokholmu zůstal po celou dobu války a konal nadále věrné a cenné informační služby své zemi a její zahraniční vládě. Dr. Kučera a jeho manželka Hanna, která zemřela již v roce 1944, připravili za války obsáhlou pomocnou akci pro české děti doma. První zásilka šatstva, jídla a peněz pro dva dětské domovy šla již na podzim roku 1945. Dr. Kučera získal si mezi svými švédskými tak jako i českými přáteli úctu a obdiv člověka vzdělaného, znajícího svět a pláho moudrosti životní, člověka s neobmylným, ryším charakterem a nesmírnou dobrotou srdce.

V. Z.

Br. J. J. Stalmach ze Smithville, Texas, nám zaslal zprávu o úmrtí 1. března t.r. br. far. Dr. Louis J. Kováře z Port Arthur, Texas. Bratr Kovář sloužil velké presbyterní církvi a ve své denominaci byl dobře znám jako agilní pracovník všude tam, kde bylo potřeba. Čtenářům tohoto časopisu byl též znám, protože několikrát jsme otiskli jeho anglická kázání. Br. Kovář se narodil v Rossville, Kansas. Studoval v Kansas State College a na Presbyterním semináři v Omaze. Macalester College v St. Paul, Minnesota mu udělila čestný doktorát theologie.

15. dubna t.r. zemřel v New Yorku bý-

valý asistent generálního sekretáře Spojených národů, Dr. Ivan S. Kern. Dr. Kern. rodák československý, byl do roku 1946 ve službách ministerstva zahraniční československé republiky. Dr. Kern byl znám v západních diplomatických kruzích jako dobrý znalec mezinárodního práva. Ve Spojených národech vedl právní sekci generálního sekretariátu až do roku 1952, kdy odešel na odpočinek.

Známy československý exilový spisovatel, Egon Hostovský podepsal smlouvy k novým vydáním jeho posledního románu, "Všeobecní spiknutí," který vyšel v Doubleday nakladatelství pod názvem, "The Plot." Nyní vyjde tento román v Anglii a ve Švýcarsku.

12. ledna t. r. zemřel v Československu bývalý senior hradeckého seniorátu a černilovský farář bratr Štěpán Pavlinec. Bylo mu 73 let. Pohřben byl v Pečkách 14. ledna.

Redaktor Křesťanských Listů a Husova Lidu přesídlil v polovině července do Denver, Colorado. Br. far. J. Paul Tatter přijal pozvání Park Hill Congregational Church v Denver, aby se stal jejím druhým farářem. Na jiném místě t. l. upozorňujeme čtenáře a hlavně přispěvatele do našeho časopisu na novou adresu redakce, která od července bude: J. P. Tatter, 2650 Leyden St., Denver 7, Colorado.

ZMĚNA ADRESY REDAKCE TOHOTO ČASOPISU.

Přispěvatelé do Křesťanských Listů a Husova Lidu upozorňujeme na změnu adresy redakce. Od července t. r. adresa redaktora bude: J. P. Tatter, 2650 Leyden Street, Denver 7, Colorado. Br. far. J. P. Tatter přijal pozvání Park Hill Congregational Church v Denver, aby se stal jejím druhým farářem. Toto místo nastoupí 15. července t. r.

DOPIS Z ČSSR.

"Vážený a milý bratře.

Vyřizovala mi v těchto dnech s. P. pozdrav od Vás s tím doložením, že Jste mi poslal některé tisky, kde byly otisknuty některé vaše články. Tato zásilka nedošla. Dle hodnověrných informací se vsměs všechny tiskoviny cestou ztrácí a dojdou jen ty zásilky, které jsou pojištěné. Taková je dnešní

naše situace . . . Doufám, že Jste si odnesl od nás dobré dojmy a že na nás v lásce vzpomínáte . . . My se rádi vrátíme ve vzpomínkách na Vaši návštěvu. Nám prokázali američtí bratři mnoho laskavosti skrze ruce bratří Dr. V. Losy a F. Hornička a my na ně stále vzpomínáme. Za těch dnů byly naše styky častější a časopisy také docházely pravidelněji."

Předplatné a dary na práci a časopis Jednoty došlé do 18. května 1961

J. C. Moncol, Cleveland Ohio	\$ 5.00
Jerry Skala, Toronto, Ont., Canada	5.00
Jan Matys, Omaha, Neb.	10.00
Jar. Skrabal, Ridgeville, Man., Canada	7.00
Andrew Furia, Hopewell, Va.	3.00
Walter A. Hein, Brooklyn, N.Y. (books)	1.80
Julia Sabacky, Omaha, Nebraska	10.00
A. Lesovsky, Los Angeles, California	5.00
Václav Tupý, Ennis, Texas	2.00
Andrew Flender, Cedar Rapids, Iowa	5.00
Pasadena Christian Sisters, Pasadena, Texas (posláno Mrs. A. Kubala, Taylor, Texas	5.00
Anna K. Hura, Campbell, Ohio	2.00
Anton Straka, Luzerne, Iowa	5.00
Rose Yeager, Pittsburgh, Pa.	20.00
Frances Sintak, Waukegan, Ill.	6.00
Free Europe Committee, New York	2.00
Rev. J. A. Barton, Taylor, Tex. (předpl. pro něj a pro Věra Maeck, a na celkovou práci Jednoty	\$5.00 9.00
Christian Sisters Union of the Unity of Brethren (zaslala Mrs. Alvin Kubala, Taylor, Texas)	10.00
Mr. and Mrs. W. Cap, Toronto, Ont., Canada, (předplatné)	2.00
Rev. Enrico C. S. Molnar, Th. D., So. Pasadena, Cal. (předplatné a na celkovou práci Jednoty)	10.00
S díky přijala a o další pomoc a dary čtenářů a příznivců prosí, Národní Jednota čl. protestantů, Mr. John Opie, pokl., 4800 So. Hoyne Ave., Chicago 9, Ill.	